

ZVONEC *Bucephala clangula*

Goldeneye – one individual seen at Medvedce reservoir (UTM WM53, SE of Pragersko, NE Slovenia) on 23 Jul 2006; this is an unusual summer record and a rare record for Medvedce in general

Zvonec je na zadrževalniku Medvedce (UTM WM53, SV Slovenia) redke gost [KERČEK, M. (2005): Ptice akumulacije Medvedce. – Diplomsko delo, Univerza v Mariboru; *lastni podatki*]. Razlog je v tem, da v času, ko se ta vrsta najpogosteje pojavlja v Sloveniji, ponavadi ni vode v zadrževalniku, ali pa je le ta zamrznjena. Tako sem bil zelo presenečen, ko sem sredi poletja, dne 23.7.2006, med vsemi običajnimi vodnimi pticami zagledal dva zvonca. Eden je bil samec v eklipsnem perju, drugi pa samica. Oba sta se aktivno prehranjevala in plavala precej daleč drug od drugega. Zvonci se občasno pojavljajo ali celo letujejo na velikih akumulacijah SV Slovenije (L. Božič *osebno*).

Dejan Bordjan, Notranjski regijski park, Tabor 42, SI-1380 Cerknica, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@notranjski-park.si

BELOGLAVI JASTREB *Gyps fulvus*

Griffon Vulture – on 23 Jul 2007, 18 Griffons Vultures seen gliding over Mt Krn (2244 m a.s.l., UTM UM92, NW Slovenia)

Dne 23.7.2007 smo se prijatelji odpravili z Drežniških raven pod grebenom Krnčice po plezalni poti Silva Korena na Krn (2244 m n.m.v.). Ko smo se okoli 13.30 h bližali vrhu, sem zagledal veliko ujedo, ki je jadrala nad nami, in ves vesel pomislil na planinskega orla *Aquila chrysaetos*, ki ga kljub veliko preživetega časa v hribih v živo še nisem imel sreče opazovati. Čez čas se je ptici pridružila še ena, in ko sem že ves vesel razmišljal, kakšno srečo imam, da lahko opazujem celo par planinskih orlov, se je od nikoder pojavil še tretji priči. Zadeva mi je postala malo sumljiva, a ob našem plezanju na vrh so se ptice izgubile in na poti do vrha sem kar malo pozabil nanje. Med malicanjem na vrhu pa so se nam začele z bohinjske strani približevati pike na nebu. V Gomiščkovem zavetišču sem si sposodil daljnogled in ves navdušen naštel 18 beloglavih jastreb. Ves čas malice so krožili nad nami, se v minuti, dveh izgubili proti Komni in Bohinjskemu jezeru in se v neverjetno kratkem času spet prikazali nad nami. Spustili so se celo tako nizko, da so bili prav razločno vidni s prostim očesom. Pot smo nadaljevali po grebenu, po neverjetno speljani mulatjeri nad 2000 m n.m.v., čez Krnčico, Srednji vrh in Lopatnik. Ves čas so nas spremljali tudi beloglavi jastrebi, ki so se prav brez strahu približali celo jadrlnim padalcem in jadrlnim letalom. Kakšen veličasten občutek je moral biti to šele zanje, ko pa sem bil že jaz tako navdušen, medtem ko sem lahko opazoval

enega od jastrebov, ki se je spustil pod greben, po katerem smo hodili, in sem ga lahko občudoval od zgoraj med njegovim drsenjem skozi zrak. Okoli 17 h smo prisopihali na Lopatnik, kjer so se med tropom ovac razposajeno oglašali krokarji *Corvus corax*. Ob našem prihodu so vzleteli in se v jadrnju nad nami močno razburjali. Na mestu, kjer so bili še pred nekaj minutami krokarji, smo našli dve poginuli ovci. Od ene ni ostalo nič drugega kot gole kosti, koža in značka v ušesu, na drugi pa je bilo še tudi nekaj malega mesa. Več kot očitno sta bili kosilo beloglavih jastrebov kak dan prej. Čakal nas je še dolgočasen spust mimo planine Zapleč do Drežniških raven, kjer nas je čakal avto. Na planini me je za trenutek prešinilo, da pastirjem povem za obrani poginuli ovci, pa sem si premislil, saj iz izkušenj vem, da za poginulo žival kaj hitro najdejo nepravlega krivca. Izlet za znoret, ki se najbrž v taki obliki ne bo kmalu ponovil.

Jani Vidmar, Bilečanska 4, SI-1000, Ljubljana, Slovenija, e-mail: tourdozbur@gmail.com

VELIKI KLINKAČ *Aquila clanga* & ZLATA PROSENKA *Pluvialis apricaria*

Greater Spotted Eagle & Golden Plover – on 18 Mar 2006, we observed the largest number so far of Lapwings *Vanellus vanellus* for Medvedce reservoir (UTM WM53, SE of Pragersko, NE Slovenia) and one of the largest for the country; we counted 993 individuals in total and 549 individuals in the biggest flock; Lapwings were flying in southwest-east direction, with many feeding in partly flooded fields and meadows; among Lapwings and fewer Ruffs *Philomachus pugnax* (36) we noticed a flock of 26 Golden Plovers, which is also the highest number for Medvedce reservoir; Golden Plover is a rare spring migrant in northeastern Slovenia; we also observed one Spotted Eagle; probably the same individual was observed on 11 Mar 2006 and it is the first record of spring stopover for this species for Medvedce reservoir; also seen on that day were a pair of Ferruginous Ducks *Aythya nyroca* and a pair of Red-crested Pochards *Netta rufina*; both species are less common on this water reservoir during the spring months

Med začetkom in sredino marca je na zadrževalniku Medvedce (UTM WM53, JV od Pragerskega, SV Slovenija) vrhunec preleta prib *Vanellus vanellus*, v nasprotju z Ljubljanskim barjem, kjer je vrhunec konec marca [TOME, D., SOVINČ, A. & TRONTELJ, P. (2005): Ptice Ljubljanskega barja. – DOPPS, Ljubljana]. Zaradi mrzle in dolge zime v letu 2006 je bil ta vrhunec odložen za dva tedna. Tako sva lahko bila priči tega vrhunca 18.3.2006, ko sva v dopoldanskih urah preštela 993 osebkov, kar je največje

zabeleženo število prib na zadrževalniku doslej [KERČEK, M. (2005): Ptice akumulacije Medvedce. – Diplomsko delo, Univerza v Mariboru; *lastni podatki*]. Nekoliko večje število osebkov je bilo opazovanih na Ljubljanskem barju med spomladansko selitvijo [TOME, D., SOVINČ, A. & TRONTELJ, P. (2005): Ptice Ljubljanskega barja. – DOPPS, Ljubljana], in sicer 1500 osebkov dne 24.3.92. Več jih je bilo opazovanih tudi na akciji celodnevne spremljanja selitvene dinamike vodnih ptic na nižinskem območju reke Drave [Božič, L. (1996): Navadna prosenka *Pluvialis apricaria*. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 163]. Največja jata na Medvedcah je štela 549 osebkov. Pribi so priletele z jugozahoda in povečini pristajale na delno poplavljenе travnike in njive vzhodno od zadrževalnika. Pribi so se nekaj časa zadrževale na teh poplavljenih površinah, nato pa so v manjših jatah odletele proti severovzhodu in vzhodu. Med pribami in 36 togotniki *Philomachus pugnax*, ki se tudi selijo v tem obdobju čez Medvedce, vendar v precej manjšem številu, sva opazovala jato 26 zlatih prosenk. Spet gre za največje zabeleženo število osebkov te vrste na zadrževalniku. Prav tako gre za šele drugi podatek te vrste v spomladanskem času za zadrževalnik [KERČEK, M. (2005): Ptice akumulacije Medvedce. – Diplomsko delo, Univerza v Mariboru; *lastni podatki*]. V spomladanskem času so na splošno zlate prosenke redkeje v SV Sloveniji in navadno ne oblikujejo večjih jat (L. Božič *osebno*), kar je na primer značilno na Ljubljanskem barju, kjer največje jate dosežejo celo do 300 osebkov [TOME, D., SOVINČ, A. & TRONTELJ, P. (2005): Ptice Ljubljanskega barja. – DOPPS, Ljubljana]. Tega dne naju je razveselil tudi veliki klinkač, ki je bil v spomladanskem času opazovan le štirikrat pred tem letom [KERČEK, M. (2005): Ptice akumulacije Medvedce. – Diplomsko delo, Univerza v Mariboru; *lastni podatki*]. V tem letu pa je bil opazovan trikrat med 11.3. in 18.3.2006. Zanimivejši vrsti sta bili tudi kostanjevka *Aythya nyroca* in tatarska žvižgavka *Netta rufina*. Pri obeh vrstah je bil opazovan par. Obe vrsti sta v tem obdobju redkejši obiskovalki zadrževalnika.

Dejan Bordjan, Notranjski regijski park, Tabor 42, SI-1380 Cerknica, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@notranjski-park.si
Ana Vidmar, Polanskova 8, SI-1000 Ljubljana, Slovenija, e-mail: ana_vidmar@email.si

KOSEC *Crex crex*

Corncrake – on 25 Sep 2006, the author observed a late Corncrake at Retje bird ringing station on Lake Cerknica (UTM VL57, C Slovenia); this is a rare autumn observation for this particular area

Dne 25.9.2006 sem sodeloval pri obročkanju ptic v Retju na Cerkniškem jezeru pod mentorstvom dr. Tomija Trilarja. V popoldanskem času, ko se manj lovi, smo sedeli na stoli s pogledom na mreže. Čez čas mi je postala sumljiva

korenina pri zadnji mreži. Skozi daljnogled sem ugotovil, da gre pravzaprav za kosca, ki se je sprehajal ob mreži in mirno izginil v visoki travi in grmovju ob mreži. Jesenska opazovanja so redka zaradi skrivnostnega življenja kosca v tem delu leta. Cerkniško jezero naj bi kosci zapustili v začetku septembra (L. KEBE *osebno*). Glavnina koscev se sicer seli iz Evrope v septembru, vendar se lahko posamezni osebki zadržijo do novembra. Posamezni kosci lahko celo prezimijo, vendar je to značilno predvsem za Veliko Britanijo in Sredozemlje [CRAMP, S. (ur.) (1998): Handbook of the Birds of Europe, the Middle East, and North Africa, Vol. I: Ostrich to Ducks. – Oxford University Press, Oxford]. Kakšno uro za koscem se je na mrežo usedel še rahlo zgoden veliki srakoper *Lanius excubitor*, čez mrežo so leteli še veliki škurh *Numenius arquata*, ki je vneto iskal svoje družabnike, škrančar *Falco subbuteo* in štirje mladostni rjavi lunji *Circus aeruginosus* na lovu.

Dejan Bordjan, Notranjski regijski park, Tabor 42, SI-1380 Cerknica, Slovenija, e-mail: dejan.bordjan@notranjski-park.si

VELIKI ŠKURH *Numenius arquata*

Curlew – a nest found on Lake Cerknica (UTM VL57, C Slovenia) on 1 Jun 1996; first documented nesting for Lake Cerknica

Daljnega leta 1996, natančneje 1.6.96, sem se potikal po Cerkniškem jezeru. Pot me je vodila od Žerovnice proti Osredku, kjer gnezdi veliko rumenih pastiric *Motacilla flava* in trstnih strnadov *Emberiza schoeniclus*. Kmalu zatem, ko se više ležeči travniki prevesijo v nižje mokrotne, je nekje iz tal zletel veliki škurh. Začel me je obletavati in se svarilno oglašati. Krožil je okoli mene in njegovi krogi so postajali vedno večji. Odletel je prek Osredka vse do Otoka in se vrnil, in to za toliko časa, dokler se nisem dovolj oddaljil od mesta, kjer sem ga splašil. Ker nisem videl natančnega mesta, s katerega je zletel, sem šel naprej po svojih opravkih. Ko sem se vračal, sem bil bolj pozoren na to, od kod bo zletel. In res je zletel, le da jaz nisem gledal škurha, ampak rastline, s katerih je zletel. Tam sem našel gnezdo v katerem sta bili dve jajci. Nato sem iz avta opazoval, kako se je škurh vrnil in usedel na jajca. Pozni datum si razlagam tako, da je bilo to nadomestno leglo. Lahko pa škurh na Cerkniškem jezeru gnezdi pozneje zaradi visoke vode. Kasnejši obisk je pokazal, da je bilo gnezdo uplenjeno. Škoda! To je prva potrjena gnezditve velikega škurha na Cerkniškem jezeru.

Dare Fekonja, Triglavška 21, SI-1113 Ljubljana, Slovenija, e-mail: darko.fekonja@telemach.net